

گفت و گوی صبا با کارگردان و بازیگر فیلم سینمایی «عطر آلود»

کارگردان باید فیلمنامه را عمیقاً درک کند

هادی مقدم دوست پس از ۷ سال، سومین فیلم سینمایی خود را با نام عطر آلود به تهیه کنندگی یوسف منصوری و محصول سازمان سینمایی سور، آماده نمایش کرده که امروز در سانس سوم سینمای رسانه‌های چهل و یکمین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر رونمایی می‌شود. در خلاصه داستان عطر آلود آمده است: فهیم و درک فرصت کوتاه زندگی، علی را که استعداد خوبی در عطرسازی دارد و در آستانه پدر شدن است، با چالش‌های جدیدی مواجه می‌کند؛ او در همین فرصت کوتاه باید تمام کارهای باقی‌مانده‌اش را به سرانجام برساند. فیلم عطر آلود به قلم حسین حسینی یک ملودرام عاشقانه با ترکیبی از رنج، ترس و وجدان است که در ادامه سینمای انسانی مقدم دوست، چالش‌های یک زوج خوشبخت را در مسیر استحکام زندگی‌شان تصویر می‌کند. به بهانه اکران این فیلم در بخش سودای سیم‌رغ خبرنگار صبا با کارگردان و بازیگر این فیلم به گفت و گو نشسته است.

مصطفی کزازی
گفت و گو

حسام محمودی:

کاراکتری منفعت طلب دارم

چه چیز از فیلمنامه برای شما جذاب بود؟

کار کردن با هادی مقدم دوست را خیلی دوست داشتم، این مهم‌ترین دلیل من بود، اما کارکردن هم به نسبت ملایمی کاراکترها رنگ متفاوتی داشت؛ همه کاراکترها انگار از غار حرا بیرون آمده‌اند اما این کاراکتر این چنین نیست، داستان کلی فیلمنامه را هم خیلی دوست داشتم و فیلمنامه از آن کارهایی است که تاریخ نقض ندارد.

کمی در پله کاراکتر خودتان در فیلم توضیح دهید؟

شخصی است که رفاقت و نسبت فامیلی با کاراکتر اصلی قصه دارد، کاراکتر اصلی در موقعیت دشواری گیر می‌کند و این شخصیت سعی می‌کند راهی جلوی پای او بیگذارد، اما واقعیت این است که در حال پیش بردن اهداف خودش است.

زمینه همکاری شما با کارگردان اثر چگونه شکل گرفت؟

طراح گریم کار، محمود دهقانی عزیز بود، سر صحنه رفته بودم تا ایشان را ببینم، همانجا آقای مقدم دوست آشنا شدیم و زمینه همکاری شکل گرفت.

کارگردان چه اندازه دست باز بگردان را باز می‌گذاشتند؟

آقای مقدم دوست این‌طور کار می‌کنند که باب گفت و گو با بازیگر را باز می‌کنند و اجازه می‌دهد که بازیگر صحبت کند و بعد آن چیزهایی که از شما دریافت می‌کند را اصلاح و حرص می‌کند تا به نقطه موزد نظر برسیم.

کاراکتر چه اندازه به‌زیست شخصی شما نزدیک بود؟

کاراکتر یک منفعت‌طلبی دارد که زندگی در خاورمیله این مسئله را به همه ما یاد داده است، اما اگر دقیق‌تر بخواهیم بگوییم، کاراکتر از من دور بود، کاراکتر کاسبی با منش بازاری و روحیاتی مرتبط با این دست از افراد جامعه است.

چه اندازه ه‌برای رسیدن به نقش درگیری داشتید؟

با مشورت آقای مقدم دوست به یک تغییر صدای مناسب رسیدیم، در دیالوگ گویی هم سعی کردم لحن را به منش و زیست کاراکتر نزدیک کنم.

متن دیگری فرایندی کلاماً مشابه دارد، تفاوت فقط این می‌تواند باشد که اگر متن در لحظاتی نیاز به بازنویسی داشته باشد کارگردانی که خودش نوشته تغییرات را انجام می‌دهد و در غیر این صورت نویسنده لازم است که همراهی با تولید را ادامه دهد و هنگام نیاز حضور داشته باشد، این اتفاق که متن احتیاج به بازنویسی دارد زیاد رخ می‌دهد، اگر نویسنده خودش کارگردان باشد طبعاً قدری سرعت تغییرات بیشتر می‌شود، ولی در مجموع به نظر بنده فرقی چندانی ندارد.

فیلم عطر آلود طی چه پر سشسی در ذهن تان شکل گرفت و چگونه پرورش دادید؟

فیلمنامه این کار نوشته حسین حسینی است و البته بنده نیز به همراه یوسف منصوری تهیه‌کننده در جریان نگارش بودیم و جلسات زیادی داشتیم و راجع به این پرسش اولیه صحبت کردیم، پرسش این است: تاثیر اندیشیدن و آگاهی به مرگ در لسان چیست، این پرسش عمده‌ترین پرسش بود.

در مواجهه با خلق اثر و قابلیت بازگو کردن آن در چارچوب ممیزی‌های ارشاد به مشکل برخوردید؟ اگر بر خود دید چگونه توانستید با ترس هم حرف تان را بزنید و هم نظر رضایت‌حاصل را کسب کنید؟

وقتی گفتگوهای بین عوامل نگارش و ساخت و کارشناسان یک گفتگوی فرهنگی و هنری و تخصصی مبتنی بر زبان سینما و فیلمنامه‌نویسی و اهداف مشترک باشد و دوطرف با هم از روی سلیقه محض و یا نگرانی یا تفاوت دیدگاه‌های سنگین و متضاد حرف‌زنند اتفاقی که در فرایند تولید می‌افتد اتفاق مثبت و مفید هم افزایی است، دقیقاً گفتگوی مانند گفتگوی دو همکار، رابطه همکاری و دوطرفه بود، وقتی حرف‌های هم را به وقت بشنویم و به حرف‌های هم فکر کنیم راه برای مغفله و استفاده از نظرات همدیگر باز می‌شود، رابطه ما خوشبختانه اینگونه بود، کیفیت هم‌راز و مغفله هر رابطه‌ای را تبدیل به رابطه موثر و آرام و نتیجه‌بخش می‌کند.

در طول نوشتن و ساخت عطر آلود از مشورت چه دوستانی استفاده کردید؟

با چند گروه مشاوره داشتیم، بیشترین آن با عطر سازان و پزشکان بود، مشاوره و کمک‌های آقای مهدی فرجی نیز بسیار مفید و موثر بود.

فیلم دیگری را در دست دارید؟

به امید خدای مهربان ما با محمد رضا شفیعی فیلمی به نام مومن که در حال نگارش فیلمنامه است را سال بعد به انجام برسانیم.

چطور شد از فیلم نامه نویسی به کارگردانی روی آوردید؟

سابقه فعالیت‌های سینمایی بنده به دلیل علاقه به سینما، حاوی فعالیت‌های گوناگونی است، البته کلمه گوناگون را با اغماض به کار می‌برم، اما بنده هم در جریان فیلمنامه‌نویسی هم دستگیری کارگردان و هم کارگردانی فیلم و حتی در زمان فعالیت در حوزه فیلم کوتاه فیلم‌بردار هم بوده‌ام، جدا از اینها فعالیت طولانی و مستمر کار مطبوعاتی و نگارش مطالب مربوط به سرنوشت فیلمنامه و حتی جستار و ستون نویسی و طنز نویسی در نشریات فرهنگی و غیر سینمایی و تدریس فیلمنامه و مشاوره فیلمنامه را هم داشته‌ام، شاید همه اینها از زوایه‌صنف و اشتغال گوناگون از هم به نظر می‌رسند اما در حقیقت همه زیر چتر سینما و آموختن سینما و کار خلاقه برای سینما محسوب می‌شود، حتی جستار نویسی و طنز نگاری را هم همیشه برای خودم مرتبط به سینما می‌دانستم، بلخ دقیق بنده این است که وقعا از سمت به سمت دیگر روی نیورده‌ام، علاقه بنده فیلمنامه‌نویسی و کار آموزشی و ساخت فیلم و یا حتی اگر اقبال آن را داشته باشم ساخت مستند است، بنده حتی در یک دوره چند ساله دبیر سرویس مستند یک نشریه سینمایی بودم و آنجا به‌طور متمرکز بر روی فیلمنامه سینما مستند کار می‌کردم، فعالیت خلاقه و مفید فرهنگی در عرصه سینما برای بنده میادین چندگانه‌ای دارد که از ابتدایه سراغ تمام آن میادین می‌رفتم، بنده کارم را از ساخت فیلم کوتاه شروع کردم و بعد از آن چند سال یکبار فیلم‌های نیمه بلند و سینمایی و سریال هم ساخته‌ام، در این بین به‌طوری جدی سال‌های زیادی فیلمنامه نوشتم که شاید ساخت دوباره فیلم بعد از سالهای نگارش این تصور را به وجود بیاورد که بنده به کارگردانی روی آورده‌ام، اما هیچ غیرمحمتم نیست که شاید اگر عمری و اقبالی باشد باز طی دوره‌ای فیلمنامه بنویسم، همه‌اش کار سینماست، راستش حتی یک دوره‌ای به این فکر می‌کردم کاش بتوانم برای کودکان برنامه ترکیبی بسازم اما آن عرصه‌ای است که مطالعه و تخصص بسیار می‌خواهد.

تفاوت‌ها و جنس کاری و حرفه‌ای یک فیلم نامه نویسی که قرار است حالا کارگردانی کند چیست؟

فرق چندانی ندارد، کارگردانی و شروع ساخت فیلم یک ضرورتی دارد، کارگردانی که خودش نتواند قطعاً باید فیلمنامه را عمیقاً درک کند، کارگردانی هم که خودش متن را نوشته یا نویسنده‌ای که تصمیم به ساخت و کارگردانی نوشته خودش گرفته هم این فرایند درک متن را طی کرده، از اینجا به بعد کارگردانی توسط نویسنده یا کارگردانی

در آغوش درخت
In the Arms of the Tree

توسعه و تولید: سینماگران
تولید: گروه سینما
تولید: گروه سینما
تولید: گروه سینما
تولید: گروه سینما

جهت خرید بلیط فیلم سینمایی «در آغوش درخت»
به سایت Cisse7.ir مراجعه کنید.